

Strukturiran intervju za ocenjevanje motorične aktivnosti spodnje ekstremitete

Lower Extremity Motor
Activity Log – LE/MAL

CI Therapy Research Group
at the University of Alabama
at Birmingham

Strukturiran intervju za ocenjevanje motorične aktivnosti spodnje ekstremitete

**Lower Extremity Motor
Activity Log – LE/MAL**

CI Therapy Research Group
at the University of Alabama
at Birmingham

Strukturiran intervju za ocenjevanje motorične aktivnosti spodnje ekstremitete
CI Therapy Research Group at the University of Alabama at Birmingham

Naslov izvirnika · Lower Extremity Motor Activity Log – LE/MAL

Prevod · Nika Smole, Tatjana Jeglič in Matej Voglar

Lektoriranje · Davorin Dukič

Prelom · Primož Orešnik

Izdala in založila · Založba Univerze na Primorskem

Titov trg 4, 6000 Koper · www.hippocampus.si

Koper · 2026

© 2026 Avtorji

Brezplačna elektronska izdaja

<https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-371-5.pdf>

<https://doi.org/10.26493/978-961-293-371-5>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili
v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 267610627
ISBN 978-961-293-371-5 (PDF)

Vsebina

Priročnik	5
1. Splošno	5
2. Ocenjevalne lestvice	5
3. Vodič za točkovanje	6
4. Ocenjevalni list	7
5. Postavljanje vprašanj	8
6. Evalvacija ocenjevanja LE-MAL s strani oskrbovalcev	12
7. Točkovanje	12
8. Specifična vprašanja in problematika točkovanja pri lestvici za ocenjevanje asistence	13
9. Hoja v notranjem in zunanjem okolju	13
10. Stopnice	14
11. Komentarji	14
12. Navodila udeležencu	17
 Vodič za točkovanje	 19
1. Hoja v notranjem okolju:	20
2. Hoja v zunanjem okolju	21
3. Hoja po stopnicah (gor in dol)	22
4. Prestopanje ovire	23
5. Obračanje celotnega telesa okoli svoje osi v stoječem položaju	24
6. Vstajanje s stola	25
7. Vstajanje s stranišča	26
8. Vsakodnevno leči v posteljo in vstati iz nje	27
9. Stopiti v kopalno kad/tuš kabino in iz nje	28
10. Sedanje v avto in vstajanje iz njega	29
11. Odpreti vrata s kljuko v stoječem položaju in stopiti skozi (uporaba katere koli roke)	30

Vsebina

12.	Umivanje rok v umivalniku oz. urejanje nad njim v stoječem položaju	31
13.	Seganje v omare/na police (nad RAVNJO ramen) v stoječem položaju	32
14.	Pobiranje predmeta s tal (iz stoječega položaja)	33
Ocenjevalni list LE-MAL		34

1

Priročnik

1. Splošno

Gre za strukturiran intervju, namenjen odkrivanju učinkovitosti uporabe bolj prizadete noge pacientov zunaj terapijskega okolja. Udeležencem postavljamo standardizirana vprašanja o stopnji asistenc med izvajanjem 14 funkcionalnih aktivnosti, o učinkovitosti uporabe spodnje ekstremitete med temi aktivnostmi in o meri samozavesti, s katero opravljajo aktivnosti, ne da bi pri tem padli. Ocenjevalne lestvice najdete pod poglavjem »Vodič za točkovanje«. Kopija vsake lestvice naj bo predložena posamezniku med vodenjem skozi test.

2. Ocenjevalne lestvice

Za oceno izvedbe vsake od 14 aktivnosti se uporablja tri lestvice – *lestvico za ocenjevanje asistenc (LOA)*, *lestvico za ocenjevanje funkcionalnosti izvedbe (LOF)* in *lestvico za ocenjevanje samozavesti (LOS)*. Vsaka od teh je Likertova lestvica z enajstimi točkami (od 0 do 10).

Lestvica za ocenjevanje asistenc vsebuje tri podlestvice – A, B in C. Podlestvica A se nadaljnje deli na dva, B pa na tri dele – od aktivnosti je odvisno, katera se uporabi za ocenjevanje.

Podlestvica A se nanaša na uporabo pasivne asistencije in je lahko lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1) ali lestvica modifikacije opreme (A2).

Podlestvica B je lestvica za ocenjevanje samopomoči in se deli na lestvico uporabe terapevtskih pripomočkov (B1), lestvico uporabe zgornje ekstremitete (B2) in lestvico podpore zunanjega okolja (B3).

Podlestvica C je enaka za vse aktivnosti in se nanaša na ocenjevanje osebne asistencije.

Za določitev končne ocene lestvice za ocenjevanje asistencije moramo pridobiti ocene podlestevic A in B ter nato izračunati povprečje njihovih rezultatov. Pridobljenemu povprečju nato prištejemo oceno podlestvice C in izračunamo povprečje teh dveh podatkov. To bo končni rezultat lestvice za ocenjevanje asistencije.

Preden nadaljujemo z ocenjevanjem naslednje aktivnosti, mora preiskovalec pridobiti še oceno drugih dveh lestvic (lestvice funkcionalnosti izvedbe in lestvice samozavesti). Obe sta na obeh koncih in na sredini opredeljeni z definicijami. Ocenjevalne lestvice si lahko v podrobnosti ogledate v poglavju »Vodič za točkovanje«.

3. Vodič za točkovanje

Vodič za točkovanje vsebuje lestvice, ki jih mora preiskovalec uporabiti za točkovanje vsake posamezne naloge. Uporabljen naj bo med procesom ocenjevanja. Ocene naj bodo zabeležene na ocenjevalnem listu (glej poglavje »Ocenjevalni list«), da lahko vodič za točkovanje uporabimo večkrat. Kot že omenjeno, se podlestvici A in B pojavljata v različnih oblikah. Najprimernejša oblika za posamezno aktivnost je izbrana vnaprej in je prikazana v vodiču za točkovanje. Nekateri pacienti bodo morda v določenem obdobju zdravljenja za asistenco potrebovali več kot en vir pomoči, ki ga ponujata podlestvici A in B. Npr., če pacient uporablja ortozo (podlestvica A1) in dvignjeno stranišče (podlestvica A2) hkrati, dvignjeno stranišče šteje za večjo podporo kot ortotski pripomoček, zato je posledično podlestvica A2 tista, ki naj bo ocenjevana pri tej aktivnosti.

Podlestvici A in B beležita, v kolikšni meri bolnik potrebuje pomoč drugih virov, ne le oseb. Podlestvica A nam pove, koliko specifične pomoči (ortotski pripomočki in modifikacije opreme) potrebujejo,

brez aktivne vključitve drugih oseb ali drugih delov telesa, ko enkrat začnejo opravljati aktivnost – torej, kolikšno mero pasivne asistencije potrebujejo. Podlestvica B se imenuje lestvica ocenjevanja samopomoči, ker je uporaba virov na lestvici samoiniciativna in neobvezna. Oseba se mora potruditi, da jih uporabi ob vsaki priložnosti.

Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1) se uporablja za aktivnosti, ki vključujejo hojo, ali tiste, ki se izvajajo stoje (tj. hoja, hoja po stopnicah, prestopanje ovire, obračanje okoli svoje osi, odpiranje vrat in stopanje skozi, umivanje rok stoje, pobiranje predmeta s tal). Lestvica modifikacije opreme (A2) se uporablja pri aktivnostih, kjer je pripomoček (ki ni ortoza) pomembnejši za izvedbo naloge kot ortotski pripomoček, ki ga pacient morebiti uporablja (tj. vstajanje, leganje v posteljo, stopanje v kopalno kad, posedanje v avto).

Podlestvica C ocenjuje količino pomoči, ki jo posameznik prejme od druge osebe, da lahko izvede nalogo. Lestvico uporabimo pri vseh aktivnostih. Ocena nam pokaže, kolikšen del naloge lahko pacient izvede brez pomoči neke druge osebe (tj. funkcionalna neodvisnost). Asistenca druge osebe ali več njih (podlestvica C) in pomoč iz drugih virov (podlestvici A in B) sta za oceno posameznikove zmožnosti izvedbe aktivnosti enako pomembni. Pri računanju končne ocene za lestvico asistencije zato najprej izračunamo povprečje podlestevic A in B, da dobimo indeks obsega, v katerem je oseba uporabila pomoč iz vseh virov, razen od druge osebe (oseb), nato se ta povprečna ocena uporabi pri izračunu skupne ocene pomoči iz vseh drugih virov.

Kot že omenjeno, sta lestvica funkcionalnosti izvedbe in lestvica samozavesti podani v obliki enajsttočkovne Likertove lestvice (0–10). Na treh koncih – na začetku, koncu in v sredini – je lestvica natančno definirana. Ugotovili smo, da je to zadosten način, da dobimo zanesljiv, znotraj konsistenten in pravilen rezultat funkcionalnega statusa.

4. Ocenjevalni list

Ocenjevalni list je namenjen vpisovanju vseh vrednosti, ki so potrebne za določitev lestvice, dejavnosti in skupnega rezultata testa v obliki kratkega povzetka. Vrednosti vpišemo neposredno v pregledni-

co in izračunov ne delamo na pamet. Tako se izognemo napakam, ki se pogosto pojavijo, če številne izračune opravimo ročno.

5. Postavljanje vprašanj

Prvi korak:

Ocenjevalec mora preiskovanca opomniti, da se vprašanja nanašajo na to, *kaj v resnici počne zunaj kliničnega okolja*, in ne na to, *kaj misli, da bi lahko naredil*.

Drugi korak

Časovni okvir vprašanj pri različnih izvedbah testov – preiskovalec naj se o vsaki dejavnosti pozanima z naslednjimi vprašanji:

1. Presejalno ocenjevanje

V izvirnem besedilu LE-MAL avtorji omenjajo presejalno ocenjevanje. V kolikor se odločite za izvedbo presejalnega vprašalnika, so navodila za postavljanje vprašanj enaka kot pri točki 2.

2. Začetno ocenjevanje:

»Ali ste v zadnjem tednu (preberite dejavnost)?« Če oseba aktivnosti ni izvedla, si zapišite razlog v prostor za komentarje na ocenjevalnem listu in nadaljujte na naslednjo aktivnost. Če je odgovor *da*, nadaljujte s tretjim korakom.

Pomnite: Če med prvim in drugim testiranjem poteče manj kot en teden, vprašamo: »Ali ste od zadnjega ocenjevanja izvedli (preberite aktivnost)?« Če je odgovor »*da*«, nadaljujte s tretjim korakom.

3. Vsa nadaljnja ocenjevanja

»Ali ste od zadnjega ocenjevanja (ko sem vam nazadnje zastavil/-a ta vprašanja) (preberite aktivnost)?« Če je odgovor »*ne*«, to označite na ustreznem mestu, preverite razloge in nato nadaljujte na naslednjo aktivnost. Če je odgovor »*da*«, nadaljujte s tretjim korakom.

Tretji korak

Postavljanje vprašanj glede na lestvico

a. Lestvica za ocenjevanje asistence

1. Podlestvica A (lestvica pasivne asistence).

Preiskovalec naj pacientu postavi sledeče vprašanje: »Z uporabo lestvice A mi povejte, katere ortotske pripomočke (ali modifikacije opreme) ste uporabili za izvedbo (preberite aktivnost).« Ko pacient izbere stopnjo na lestvici, preverite njegovo oceno tako, da ponovite izbrano stopnjo na sledeč način: »Torej (ali OK), verjamete, da ste uporabili (preberite ortotski pripomoček ali modifikacijo opreme, ki jo je navedel preiskovanec). Ali to drži?« Ko potrdijo odgovor, si ga lahko zapišete.

2. Podlestvica B (lestvica ocenjevanja samopomoči).

Preiskovalec naj pacientu postavi naslednje vprašanje: »Z uporabo lestvice B mi povejte, katere terapevtske pripomočke ste uporabili (ali kolikšno zunanjo podporo ste potrebovali), da ste izvedli (preberite aktivnost)?« Ko pacient izbere stopnjo na lestvici, preverite njegovo oceno tako, da ponovite izbrano stopnjo na sledeč način: »Torej (ali OK), verjamete, da ste uporabili (preberite terapevtski pripomoček ali navedite zunanjo podporo, ki jo je navedel pacient). Ali to drži?« Ko potrdijo odgovor, si ga lahko zapišete.

3. Podlestvica C (lestvica ocenjevanja osebne asistence).

Preiskovalec naj pacientu postavi naslednje vprašanje: »Z uporabo lestvice C mi povejte, koliko pomoči ste potrebovali od druge osebe ali več njih, da ste izvedli (preberite aktivnost)?« Preiskovalec naj pacienta seznani z opredelitvami različnih stopenj pomoči pri lestvici za ocenjevanje osebne asistence. Ko pacient izbere stopnjo na lestvici, preverite njegovo oceno tako, da ponovite izbrano stopnjo na sledeč način: »Torej (ali OK), verjamete, da ste potrebovali (preberite stopnjo osebne asistence, ki jo je navedel pacient). Ali to drži?« Ko potrdijo odgovor, si ga lahko zapišete.

4. Podlestvice za uporabo ortopedskih pripomočkov (A1) terapevtskih pripomočkov (B1), uporabe zgornje ekstremitete (B2) in

osebne asistence so za vse aktivnosti, pri katerih so uporabljene, enake. Podlestvici modifikacije opreme (A2) in podpore zunanjega okolja (B3) se med aktivnostmi razlikujeta (za tiste, za katere sta uporabljeni; glej opombo na koncu tega poglavja za specifična vprašanja in vodič za točkovanje za lestvico za ocenjevanje asistence).

b. Lestvica funkcionalnosti izvedbe

Preiskovalec naj udeležencu reče: »Na lestvici od '0' do '10' ocenite vašo zmožnost izvedbe (preberite aktivnost) v primerjavi z vašo zmožnostjo pred začetkom vaših težav. Točka '0' pomeni, da niste zmožni izvesti aktivnosti. Točka '5' pomeni, da ste aktivnost sposobni izvesti pol tako dobro kot pred začetkom vaših težav. Točka '10' pomeni, da ste aktivnost sposobni izvesti enako dobro kot pred začetkom vaših težav. Podate lahko oceno od 0 do 10.« Ko pacient izbere stopnjo na lestvici, preverite njegovo oceno tako, da ponovite izbrano stopnjo na sledeč način: »Torej (ali OK) verjamete, da (preberite njihovo oceno in jo navežite na najbližjo sidrno definicijo; npr.: 6 – malo več kot pol tako dobro) izvedete aktivnost kot pred nastankom težav. Ali to drži?« Ko potrdijo odgovor, si ga lahko zapišete.

Pomnite: Pri aktivnostih, ki vključujejo uporabo zgornje ekstremitete (11–14; odpiranje vrat in stopanje skozi, umivanje rok/urejanje nad umivalnikom v stoje, seganje v omare/na police, pobiranje predmeta s tal), naj preiskovalec poudari, da udeleženec *poda oceno glede na to, kako dobro je med aktivnostjo funkcionirala spodnja ekstremiteta. Funkcija zgornje ekstremitete se v podani oceni ne sme odražati.*

c. Lestvica samozavesti

Preiskovalec naj udeležencu reče: »Na lestvici od '0' do '10' ocenite vašo samozavest glede tega, da lahko izvedete (preberite aktivnost), ne da bi pri tem padli ali izgubili ravnotežje. Ne pozabite, da primerjate samozavest s količino samozavesti, s katero ste to aktivnost izvedli pred nastankom vaših težav. Točka '0' pomeni, da nimate samozavesti, da bi izvedli (preberite aktivnost) brez padca ali izgube ravnotežja, in torej aktivnosti ne morete izvesti. Točka '5' pomeni, da ste srednje samozavestni.

Točka '10' pomeni, da ste popolnoma prepričani v to, da lahko (preberite aktivnost) izvedete brez padca ali izgube ravnotežja.« Ko pacient izbere stopnjo na lestvici, preverite njegovo oceno tako, da ponovite izbrano stopnjo na sledeč način: »Torej (ali OK), ste prepričani, da ste (preberite njihovo oceno in jo navežite na najbližjo sidrno definicijo; npr.: 8 – malo manj kot popolnoma in nekaj več kot srednje) samozavestni. Ali to drži?« Ko potrdijo odgovor, si ga lahko zapišete.

Četrti korak: Preverjanje odziva

- a. Med začetnim ocenjevanjem: pri tej izvedbi testa preiskovalec s testirancem vzpostavi dogovorjeni okvir ocenjevanja. Če obstajajo odstopanja med tem, kar opazimo, in med podano oceno, se mora ocenjevalec pogovoriti z udeležencem, da določi ta skupen referenčni okvir (npr.: »Vi ste ocenili to aktivnost s '7', vendar ste pri izvajanju aktivnosti nogo pomikali zelo počasi, pri tem pa vam je padalo stopalo. Torej bi bila primernejša ocena za tako izvedbo '5'. Se strinjate?«). S končno podano oceno se mora testiranec strinjati.

Vzpostavitev skupnega referenčnega okvira med začetnim (drugim) ocenjevanjem in pred začetkom terapije je zelo pomemben korak. Za predloge, kako to doseči, glejte komentar 1 na koncu tega poglavja. Začetno ocenjevanje z uporabo LE-MAL je zelo pomembno – naj bo vzpostavitvi ustreznega referenčnega okvira namenjena ena ura ali več (glej komentar 1).

- b. Med vsemi drugimi testiranj: preiskovalec se mora sklicevati neposredno na predhodno izvedeni preizkus, ki mu mora biti takoj na voljo. List z rezultati iz prejšnjega ocenjevanja naj ne bo viden. Predhodne rezultate imamo lahko na mizi, vendar jih pokrijemo s kosom papirja in tako skrijemo pred pacientovim pogledom. Če pride do spremembe ocene, naj preiskovalec preveri, zakaj je do tega prišlo, s postavljanjem naslednjih vprašanj:

1. »Med prejšnjim testiranjem ste za to aktivnost podali (preberite 'višjo' ali 'nižjo' oceno – tisto, ki ustreza glede na podano oceno) kot danes, ki je (preberite podano oceno). Zakaj je temu tako?« ali »Ali je razlika v ocenah realna?«

2. »Kakšno oceno bi podali zdaj, ko ste imeli več časa za razmislek?«
3. »Menite, da bi ocenili z (preberite oceno)? Je ta ocena točna?« Če je odgovor »da«, rezultat zapišemo in nadaljujemo s testiranjem. Če je odgovor »ne«, vprašamo, zakaj, in se vrnemo na vprašanje številka 2 zgoraj (glej komentar 2).

6. Evalvacija ocenjevanja LE-MAL s strani oskrbovalcev

LE-MAL mora biti ob dveh priložnostih (testiranje pred obravnavo in testiranje po njej) izveden s pacientu bližnjo osebo. Pacient med izvajanjem tega testiranja ne sme biti prisoten. Za obe testirani mora biti prisotna ista oseba. Priporočljivo je, da gre za osebo, ki živi z udeležencem. Pri obeh testiranjih so uporabljene vse ocenjevalne lestvice. Pri začetnem ocenjevanju naj bodo vprašanja vezana na pretekli teden, kot je opisano že zgoraj.

7. Točkovanje

Metoda za izračun ocene lestvice za ocenjevanje pomoči za vsako dejavnost, ocene dejavnosti in skupne ocene testa je v obliki načrta predstavljena na naslednji način:

Izračun ocene lestvice za ocenjevanje pomoči

$$\frac{\left(\frac{\text{podlestvica A} + \text{podlestvica B}}{2} \right) + \text{podlestvica C}}{2}$$

Izračun skupne ocene za posamezno postavko

$$\frac{\text{lestvica pomoči} + \text{lestvica funkcionalnosti izvedbe} + \text{lestvica samozavesti}}{3}$$

Izračuni rezultatov testov za vsako lestvico posebej

$$\frac{\text{Seštevek ocen vsake lestvice posebej}}{14 \text{ (oz. število aktivnosti, pri katerih je za to lestvico podal oceno)}}$$

Za vsako lestvico je na voljo ločen rezultat (npr. (1) pomoč, (2) funkcionalna sposobnost, (3) samozavest)

Sestavljena ocena testa LE-MAL

$$\frac{{}_2^1 \text{ (skupna ocena lestvice pomoči)} + {}_2^2 \text{ (skupna ocena lestvice funkcionalnosti)} + {}_2^3 \text{ (skupna ocena lestvice samozvesti)}}{3}$$

Manjkajoči podatki: Pri manjkajočih podatkih je treba uporabiti konzervativen pristop. V primeru, da dejavnost pri določeni administraciji ni bila ocenjena ali če naloga ni bila opravljena, ker ni bilo priložnosti za njeno izvedbo, prenesite oceno iz prejšnje administracije, pri kateri je bila opravljena.

8. Specifična vprašanja in problematika točkovanja pri lestvici za ocenjevanje asistence

V nadaljevanju so navodila za posamezna vprašanja in informacije o točkovanju:

V primeru, da so bili za določeno nalogo v različnih časovnih obdobjih uporabljeni različni pripomočki, naj bo točkovani tisti, ki je bil pri določeni nalogi uporabljen največkrat; če je razmerje v uporabi 50 : 50, naj bo ocena nižja (tj. slabša izvedba). Če je bila za nalogo v določenem časovnem obdobju potrebna različna stopnja pomoči druge osebe/oseb, je treba oceno za podlestvico C določiti glede na najvišjo prejeta stopnjo pomoči. Če sta bili različni stopnji asistence uporabljeni enakomerno, naj bo za podlestvico C podana nižja ocena.

9. Hoja v notranjem in zunanjem okolju

Zabeležena razdalja naj bo najdaljša razdalja, ki jo je preiskovanec prehodil naenkrat, brez počitka v določenem časovnem obdobju. Zabeležena naj bo tudi uporaba pripomočka, ki ga preiskovanec *med hojo uporablja največ*, in ne pripomočka, ki ga je uporabljal, ko je prehodil najdaljšo razdaljo. V primeru da preiskovanec uporablja kombinacijo različnih pripomočkov, naj bo ocena določena glede na pripomoček, ki ga uporablja *večino* časa. Za primer – če oseba med hojo v notranjem okolju tako palico kot ortozo za gleženj in stopalo

(OGS) uporablja 51 % časa, od tega OGS uporablja 49 % časa, naj bo podana ocena ,6' za podlestvico A1 (ortotski pripomoček; uporaba ene OGS) in ocena ,9' za podlestvico B1 (terapevtski pripomoček; uporaba ene palice). Če je razmerje v uporabi pripomočkov 50 : 50, naj bo podana ocena nižja. Če je bila za nalogo v določenem časovnem obdobju potrebna različna stopnja pomoči druge osebe/oseb, je treba oceno za podlestvico C določiti glede na najvišjo prejeta stopnjo pomoči. Če sta bili različni stopnji asistencije uporabljeni enakomerno, naj bo za podlestvico C podana nižja ocena.

10. Stopnice

Pri številu prehojenih stopnic upoštevamo tiste, ki jih je preiskovanec *prehodil navzgor*, in ne seštevka stopnic, ki jih je prehodil gor in dol. Točke za lestvico za ocenjevanje asistencije naj bodo določene glede na to, kateri pripomoček je uporabljen *večino* časa pri hoji gor in dol po stopnicah; če je razmerje med pripomočki 50: 50, naj bo podana nižja ocena. Za primer – če se preiskovanec rahlo nasloni na ograjo in hkrati uporablja OGS za vzpon po stopnicah ter se pri hoji po stopnicah navzdol močno nasloni na ograjo in hkrati uporablja OGS, dobi oceno ,6' na podlestvici A1 (ortotski pripomoček) in oceno ,4' na podlestvici B2 (podpora zunanjega okolja). V primeru, da se oseba pri hoji gor in dol po stopnicah večkrat lahko in le enkrat močneje nasloni na ograjo, je podana ocena ,6' za podlestvico B1 (podpora zunanjega okolja). Če je bila za nalogo v določenem časovnem obdobju potrebna različna stopnja pomoči druge osebe/oseb, je treba oceno za podlestvico C določiti glede na najvišjo prejeta stopnjo pomoči. Če sta bili različni stopnji asistencije uporabljeni enakomerno, naj bo za podlestvico C podana nižja ocena.

11. Komentari

Komentar 1 Vzpostavitev konteksta ali skupnega referenčnega okvira ocenjevanja za lestvico funkcionalnosti izvedbe:

- a. Med začetnim ocenjevanjem (drugo ocenjevanje LE MAL) naj preiskovanec prikaže izvedbo aktivnosti, ki jih je ocenil na lestvici funkcionalnosti izvedbe. To preiskovalcu omogoča, da dobi občutek o splošnem referenčnem okviru pacienta. Prikaz

izvedbe aktivnosti lahko preiskovalec zahteva tudi, ko ni prepričan, kaj testiranec misli z oceno. Udeleženec naj demonstrira aktivnost po tem, ko se je ocenil, ter samo pri lestvici funkcionalnosti izvedbe. Opazovanje prikaza izvedbe aktivnosti preiskovalcu omogoča, da se s pacientom pogovori o podani oceni in vzpostavi skupen referenčni okvir. Ta postopek poveča verjetnost, da preiskovanec razume predvideno motorično referenco oz. pomen same lestvice funkcionalnosti izvedbe. To naj bi povečalo primerljivost rezultatov med različnimi preiskovanji. Prikaz izvedbe aktivnosti ni potreben, če preiskovalec meni, da se ocena funkcionalnosti izvedbe sklada s prikazom izvedbe prejšnje, podobne aktivnosti (npr. hoja v notranjem okolju in odpiranje vrat ter stopanje skozi). Najkoristnejše postavke, za katere lahko zahtevate prikaz izvedbe, so tiste na začetku vprašalnika LE-MAL. Pogovor o podanih ocenah za te aktivnosti bo pacientom v pomoč pri ustvarjanju splošnega občutka o tem, kaj ocenjevalna lestvica pomeni, in si bodo lahko s tem pomagali tudi pri določanju ocen ostalih aktivnosti. V kolikor se pri preiskovalcu pojavijo dvomi, lahko zahteva prikaz izvedbe aktivnosti, ki se nahajajo na koncu vprašalnika. Ocenjevalec naj ustvari referenčni okvir samo pri začetnem ocenjevanju, zato da pristranskost ocenjevanja ne ustvari vtisa, da je bila terapija uspešnejša kot v resnici.

- b. Ko nastane neskladje med udeležencevo oceno (po lestvici funkcionalnosti izvedbe) in opažanjem preiskovalca v zvezi z motorično zmožnostjo pacienta, mora preiskovalec razložiti pomen ocen lestvice za ocenjevanje funkcionalnosti izvedbe preko vprašanj (npr.: »Aktivnost ste ocenili s ,7', vendar ste pri izvajanju aktivnosti nogo pomikali zelo počasi, pri tem pa vam je tudi padalo stopalo. Torej bi bila primernejša ocena za tako izvedbo ,5'. Ali se strinjate?«). Udeleženec običajno sprejme ocenjevalčevo razlago. Če preiskovanec vztraja pri prvotnem mnenju, naj preiskovalec vljudno nadaljuje diskusijo, dokler pacient ne sprejme referenčnega okvira, ki je značilen za ta postopek. Vprašalnik LE-MAL je opredeljen kot samoocenjevalni instrument in strukturiran intervju. Še enkrat poudarjamo, naj bo proces vzpostavljanja referenčnega okvirja zaključen pred prvo obravnavo, zato da zmanjšamo možnost vpliva usmeritev

in mnenj preiskovalca na podane udeleženceve ocene funkcionalnosti izvedbe.

Komentar 2 Preverjanje odziva po začetku terapije

Med standardiziranim spraševanjem pacientu njegove prejšnje ocene niso podane. Če pride do spremembe ocene (zvišanje ali znižanje), moramo preveriti, ali ta odraža resnično spremembo. Najpogostejše se je proces preverjanja pravilnosti ocene pojavil kot koristen približno na sredini obdobja intervencije. Testiranci zaradi precejšnjega in hitrega napredka v motoriki postanejo zadovoljni ter precenjujejo svoj napredek. Posledično je večina napak preiskovancev posledica precenjevanja pri oceni lestvice za funkcionalnost izvedbe. Odkrivanje napak večinoma pomeni popravke v smeri zmanjševanja ocene funkcionalnosti (tj. nižjo oceno funkcionalnosti izvedbe), kar vodi do konzervativnejših (in natančnejših) ocen učinkov terapije, kot bi jih dobili sicer.

Raziskovalci Univerze v Alabami v Birminghamu (Taub idr., 1993) v zgodnji raziskavi pri prvih dveh udeležencih niso preverjali ocen. Grafi vsakodnevnega ocenjevanja vprašalnika MAL so bili za ta dva udeleženca cikcakasti, z dnevi slabšanja in izboljšanja. Ta spremenljivost je ocenjevalcem pokazala, da rezultati ne odražajo realnega stanja. Izboljšave so bile pogosto večje od pričakovanih, medtem ko so nazadovanja podcenjevala dosežke. Ko so uvedli pregledovanje in preverjanje rezultatov, je graf postal položnejši. Pomembno je, da pri teh dveh udeležencih končna izvedba ni bila nič boljša od prvotne izvedbe (kjer pregledovanje rezultatov ni bilo uporabljeno). Raziskovalna ekipa je bila mnenja, da je bolje, če je graf položnejši, ker tako natančneje opiše udeležencevo izvedbo aktivnosti. To pa so dosegli z izločitvijo elementov, ki bi lahko vplivali na rezultate (npr. pomanjkanje udeleženceve pozornosti med ocenjevanjem, spontana sprememba v udeležencevem referenčnem okviru itd.).

Komentar 3: Primerjalni standard za lestvico funkcionalnosti izvedbe

Primerjalni standard za oceno funkcionalnosti izvedbe je *uspešnost preiskovanca pred nastopom njegove invalidnosti*. Številne raziskave so pokazale, da pri možganski kapi kontralateralna okončina ni neprizadeta in zato ni ustrezen končni primerjalni standard. Sklicevanje na splošni občutek preiskovanca, kaj je normalna koordinacija

cija, verjetno ni dovolj konkretno, da bi bilo koristno. Na splošno je verjetno najboljši primerjalni standard, ki ga je mogoče uporabiti, spomin preiskovanca glede uporabe prizadete(-ih) okončine(-in) pred nastankom invalidnosti.

12. Navodila udeležencu

»Namen tega testa je ugotoviti, koliko in kako kvalitetno uporabljate svojo bolj prizadeto nogo zunaj kliničnega okolja. Uporabili boste tri različne ocenjevalne lestvice, s katerimi boste ocenili stopnjo pomoči, ki jo potrebujete, funkcionalnost izvedbe in samozavest pri uporabi bolj prizadete noge med izvajanjem specifičnih aktivnosti. V primeru, da katere od teh aktivnosti ne izvajate, bomo poskušali ugotoviti, zakaj je temu tako. Najprej se bomo pogovorili o stopnji pomoči, ki jo potrebujete, ko izvajate vsako od teh aktivnosti, in nato še o funkcionalnosti in samozavesti, s katero opravite aktivnost, ne da bi padli. Pomembno je, da se zavedate, da vas sprašujemo po tem, kar resnično delate in izvajate zunaj kliničnega okolja – in ne po tem, kar vi mislite, da lahko izvajate s svojo bolj prizadeto nogo. Tukaj ni pravih ali napačnih odgovorov; preprosto izberite oceno, ki najbolje opiše vaše zmožnosti. Prosim, razumite, da moram slediti postopku iz navodil. Imate kakršno koli vprašanje?«

2

Vodič za točkovanje

1. Hoja v notranjem okolju:

- a. DA: Razdalja (izberi najdaljšo prehojeno razdaljo):
- A. Kratka razdalja/znotraj sobe
 - B. Srednja razdalja/med sosednjima sobama
 - C. Dolga razdalja/dolžina hiše, hodnika itd.
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1)	Lestvica uporabe terapevtskih pripomočkov (B1)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	1 = uporaba OKKGS	1 = uporaba visoke hodulje z oporo na podlakti
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	2 = uporaba dveh OKGS	2 = uporaba rolatorja
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	3 = uporaba ene OKGS in ene OGS	3 = uporaba standardne hodulje (z ali brez dveh koleščkov)
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	4 = uporaba ene OKGS	4 = dve podkomočni bergli
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	5 = uporaba dveh OGS	5 = dve štiritočkovni palici
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo	6 = uporaba ene OGS	6 = dve klasični palici
OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo	7 = uporaba dveh OG ali ene OG in modifikacije čevlja	7 = uporaba trinožne palice
OGS = ortoza za gleženj in stopalo	8 = uporaba ene OG	8 = ena podkomočna bergla ali ena štiritočkovna palica
OG = ortoza za stopalo	9 = modifikacija čevlja	9 = ena klasična palica
	10 = brez ortože	10 = brez pripomočkov

Lestvica funkcionalnosti izvedbe*

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti**

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

* **0** ne zmore izvesti aktivnosti, **5** = pol tako dobro kot pred začetkom težav, **10** = normalno, tako kot pred začetkom težav

** **0** = ni samozavesti, **5** = srednje samozavesten/-na, **10** = popolnoma samozavesten/-na

2. Hoja v zunanjem okolju

- a. DA: Razdalja (izberi najdaljšo prehojeno razdaljo):
- A. Kratka razdalja/manj kot 6 metrov
 - B. Srednja razdalja/od 6 do 80 metrov
 - C. Dolga razdalja/80 metrov ali več
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1)	Lestvica uporabe terapevtskih pripomočkov (B1)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	1 = uporaba OKKGS	1 = uporaba visoke hodulje z oporo na podlakti
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	2 = uporaba dveh OKGS	2 = uporaba rolatorja
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	3 = uporaba ene OKGS in ene OGS	3 = uporaba standardne hodulje (z ali brez dveh kolesčkov)
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	4 = uporaba ene OKGS	4 = dve podkomolčni bergli
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	5 = uporaba dveh OGS	5 = dve štiritočkovni palici
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo	6 = uporaba ene OGS	6 = dve klasični palici
OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo	7 = uporaba dveh OG ali ene OG in modifikacije čevlja	7 = uporaba trinožne palice
OGS = ortoza za gleženj in stopalo	8 = uporaba ene OG	8 = ena podkomolčna bergla ali ena štiritočkovna palica
OG = ortoza za stopalo	9 = modifikacija čevlja	9 = ena klasična palica
	10 = brez ortoze	10 = brez pripomočkov

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

3. Hoja po stopnicah (gor in dol)

Število prehojenih stopnic (v eno smer, navzgor) _____.

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
 - A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1)	Lestvica podpore zunanjega okolja (B3)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	1 = uporaba OKKGS	2 = močno se nasloni na dve držali ALI na eno držalo in hkrati uporablja terapevtski pripomoček
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	2 = uporaba dveh OKGS	4 = močno se nasloni na eno držalo
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	3 = uporaba ene OKGS in ene OGS	6 = rahlo se nasloni na eno držalo ALI uporabi le terapevtski pripomoček na eni strani
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	4 = uporaba ene OKGS	8 = rahlo se dotika oz. naslanja na eno držalo le za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	5 = uporaba dveh OGS	10 = brez pomoči držala ali terapevtskega pripomočka
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo	6 = uporaba ene OGS	
OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo	7 = uporaba dveh OG ali ene OG in modifikacije čevlja	
OGS = ortoza za gleženj in stopalo	8 = uporaba ene OG	
OG = ortoza za stopalo	9 = modifikacija čevlja	
	10 = brez ortoze	

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

4. Prestopanje ovire

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1)	LESTVICA UPORABE TERAPEVTSKIH PRIPOMOČKOV (B1)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	1 = uporaba OKKGS	1 = uporaba visoke hodulje z oporo na podlakti
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	2 = uporaba dveh OKGS	2 = uporaba rolatorja
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	3 = uporaba ene OKGS in ene OGS	3 = uporaba standardne hodulje (z ali brez dveh kolesčkov)
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	4 = uporaba ene OKGS	4 = dve podkomočni bergli
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	5 = uporaba dveh OGS	5 = dve štiritočkovni palici
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo	6 = uporaba ene OGS	6 = dve klasični palici
OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo	7 = uporaba dveh OG ali ene OG in modifikacije čevlja	7 = uporaba trinožne palice
OGS = ortoza za gleženj in stopalo	8 = uporaba ene OG	8 = ena podkomočna bergla ali ena štiritočkovna palica
OG = ortoza za stopalo	9 = modifikacija čevlja	9 = ena klasična palica
	10 = brez ortoze	10 = brez pripomočkov

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

5. Obračanje celotnega telesa okoli svoje osi v stoječem položaju

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistencije (C)	Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1)	Lestvica uporabe terapevtskih pripomočkov (B1)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	1 = uporaba OKKGS	1 = uporaba visoke hodulje z oporo na podlakti
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	2 = uporaba dveh OKGS	2 = uporaba rolatorja
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	3 = uporaba ene OKGS in ene OGS	3 = uporaba standardne hodulje (z ali brez dveh kolesčkov)
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	4 = uporaba ene OKGS	4 = dve podkomočni bergli
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	5 = uporaba dveh OGS	5 = dve štiritočkovni palici
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo	6 = uporaba ene OGS	6 = dve klasični palici
OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo	7 = uporaba dveh OG ali ene OG in modifikacije čevlja	7 = uporaba trinožne palice
OGS = ortoza za gleženj in stopalo	8 = uporaba ene OG	8 = ena podkomočna bergla ali ena štiritočkovna palica
OG = ortoza za stopalo	9 = modifikacija čevlja	9 = ena klasična palica
	10 = brez ortoze	10 = brez pripomočkov

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

6. Vstajanje s stola

- a. DA: Tip stola: _____
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica modifikacije opreme (A2): STOL	Lestvica uporabe zgornje ekstremitete (B2)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	2 = uporaba dvignjenega stola z nasloni za roke	2 = močen potisk z obema rokama
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	4 = uporaba dvignjenega stola brez naslonov za roke	4 = močen potisk samo z eno roko ALI rahel potisk z obema rokama
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	6 = uporaba standardnega stola z nasloni za roke	6 = rahel potisk z eno roko
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	8 = uporaba standardnega stola brez naslonov za roke	8 = nežen dotik za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	10 = uporaba naslonjača oz. mehke zofe	10 = vstane brez uporabe/ podpore rok
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo OGS = ortoza za gleženj in stopalo OG = ortoza za stopalo		

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

7. Vstajanje s stranišča

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica modifikacije opreme (A2): STRANIŠČE	Lestvica uporabe zgornje ekstremitete (B2)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	2 = uporaba dvignjenega stranišča z nasloni za roke ali z dvema ročkama za prijem/poteg	2 = močen potisk z obema rokama
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	4 = uporaba dvignjenega stranišča z enim naslonom za roko ali eno ročko za prijem/poteg	4 = močen potisk samo z eno roko ALI rahel potisk z obema rokama
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	6 = uporaba dvignjenega stranišča ALI uporaba standardnega stranišča z dvema naslonoma za roke oz. dvema ročkama za prijem/poteg	6 = rahel potisk z eno roko
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	8 = uporaba standardnega stranišča z enim naslonom za roke oz. eno ročko za prijem/poteg	8 = nežen dotik za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	10 = uporaba standardnega stranišča brez naslonov za roke oz. ročk za prijem/poteg	10 = vstane brez uporabe/podpore rok

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

8. Vsakodnevno leži v posteljo in vstati iz nje

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistencije (C)	Lestvica modifikacije opreme (A2): POSTELJA	Lestvica uporabe zgornje ekstremitete (B2)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	5 = uporaba prilagojene postelje	2 = močen potisk z obema rokama
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	10 = uporaba standardne postelje	4 = močen potisk samo z eno roko ALI rahel potisk z obema rokama
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela		6 = rahel potisk z eno roko
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe		8 = nežen dotik za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO		10 = vstane brez uporabe/ podpore rok

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

9. Stopiti v kopalno kad/tuš kabino in iz nje

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica modifikacije opreme (A2): KOPALNA KAD/TUŠ KABINA	Lestvica uporabe zgornje ekstremitete (B2)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	2 = uporaba deske za transfer v kopalno kad/tuš kabino	2 = močen potisk z obema rokama
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	4 = uporaba stola za kopalno kad z držalom	4 = močen potisk samo z eno roko ALI rahel potisk z obema rokama
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	6 = uporaba stola za kopalno kad brez držala	6 = rahel potisk z eno roko
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	8 = uporaba držala	8 = nežen dotik za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	10 = brez uporabe pripomočkov	10 = vstane brez uporabe/podpore rok

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

10. Sedanje v avto in vstajanje iz njega

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica modifikacije opreme (A2): AVTO	Lestvica uporabe zgornje ekstremitete (B2)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	2 = potrebuje desko za presedanje	2 = močen potisk z obema rokama
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	5 = potrebuje prilagojen sedež	4 = močen potisk samo z eno roko ALI rahel potisk z obema rokama
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	10 = brez prilagoditev	6 = rahel potisk z eno roko
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe		8 = nežen dotik za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO		10 = vstane brez uporabe/ podpore rok

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

11. Odpreti vrata s kljuko v stoječem položaju in stopiti skozi (uporaba katere koli roke)

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1)	Lestvica podpore zunanjega okolja (B3)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	1 = uporaba OKKGS	2 = močno se nasloni na dve držali ALI na eno držalo in hkrati uporablja terapevtski pripomoček
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	2 = uporaba dveh OKGS	4 = močno se nasloni na eno držalo
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	3 = uporaba ene OKGS in ene OGS	6 = rahlo se nasloni na eno držalo ALI uporabi le terapevtski pripomoček na eni strani
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	4 = uporaba ene OKGS	8 = rahlo se dotika oz. naslanja na eno držalo le za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	5 = uporaba dveh OGS	10 = brez pomoči držala ali terapevtskega pripomočka
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo	6 = uporaba ene OGS	
OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo	7 = uporaba dveh OG ali ene OG in modifikacije čevlja	
OGS = ortoza za gleženj in stopalo	8 = uporaba ene OG	
OG = ortoza za stopalo	9 = modifikacija čevlja	
	10 = brez ortoze	

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

12. Umivanje rok v umivalniku oz. urejanje nad njim v stoječem položaju

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1)	Lestvica podpore zunanjega okolja (B3)
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	1 = uporaba OKKGS	2 = močno se nasloni na dve držali ALI na eno držalo in hkrati uporablja terapevtski pripomoček
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	2 = uporaba dveh OKGS	4 = močno se nasloni na eno držalo
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	3 = uporaba ene OKGS in ene OGS	6 = rahlo se nasloni na eno držalo ALI uporabi le terapevtski pripomoček na eni strani
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	4 = uporaba ene OKGS	8 = rahlo se dotika oz. naslanja na eno držalo le za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	5 = uporaba dveh OGS	10 = brez pomoči držala ali terapevtskega pripomočka
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo	6 = uporaba ene OGS	
OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo	7 = uporaba dveh OG ali ene OG in modifikacije čevlja	
OGS = ortoza za gleženj in stopalo	8 = uporaba ene OG	
OG = ortoza za stopalo	9 = modifikacija čevlja	
	10 = brez ortoze	

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

13. Seganje v omare/na police (nad RAVNJO ramen) v stojećem položaju

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1)	Lestvica podpore zunanjega okolja (B3)**
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	1 = uporaba OKKGS	2 = močno se nasloni na dve držali ALI na eno držalo in hkrati uporablja terapevtski pripomoček
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	2 = uporaba dveh OKGS	4 = močno se nasloni na eno držalo
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	3 = uporaba ene OKGS in ene OGS	6 = rahlo se nasloni na eno držalo ALI uporabi le terapevtski pripomoček na eni strani
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	4 = uporaba ene OKGS	8 = rahlo se dotika oz. naslanja na eno držalo le za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	5 = uporaba dveh OGS	10 = brez pomoči držala ali terapevtskega pripomočka
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo	6 = uporaba ene OGS	** odštejte 2 točki, če uporablja pripomoček za doseganje
OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo	7 = uporaba dveh OG ali ene OG in modifikacije čevlja	
OGS = ortoza za gleženj in stopalo	8 = uporaba ene OG	
OG = ortoza za stopalo	9 = modifikacija čevlja	
	10 = brez ortoze	

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

14. Pobiranje predmeta s tal (iz stoječega položaja)

- a. DA
- b. NE (izberi razlog):
- A. Ni bilo priložnosti
 - B. Nezmožnost izvedbe
 - C. Izvedba je možna, a se pacient aktivnosti izogiba

Ocenjevanje osebne asistence (C)	Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov (A1)	Lestvica podpore zunanjega okolja (B3)**
0 = aktivnosti ne zmore izvesti oz. za izvedbo potrebuje dve ali več oseb	0 = aktivnosti ne zmore izvesti	0 = aktivnosti ne zmore izvesti
2 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi VEČINO dela	1 = uporaba OKKGS	2 = močno se nasloni na dve držali ALI na eno držalo in hkrati uporablja terapevtski pripomoček
4 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi POLOVICO dela	2 = uporaba dveh OKGS	4 = močno se nasloni na eno držalo
6 = zmore izvesti aktivnost s pomočjo ene osebe, ki naredi MALO dela	3 = uporaba ene OKGS in ene OGS	6 = rahlo se nasloni na eno držalo ALI uporabi le terapevtski pripomoček na eni strani
8 = zmore izvesti aktivnost, vendar potrebuje NADZOR ene osebe	4 = uporaba ene OKGS	8 = rahlo se dotika oz. naslanja na eno držalo le za ohranjanje ravnotežja
10 = zmore izvesti aktivnost SAMOSTOJNO	5 = uporaba dveh OGS	10 = brez pomoči držala ali terapevtskega pripomočka
OKKGS = ortoza za kolk, koleno, gleženj in stopalo	6 = uporaba ene OGS	
OKGS = ortoza za koleno, gleženj in stopalo	7 = uporaba dveh OG ali ene OG in modifikacije čevlja	
OGS = ortoza za gleženj in stopalo	8 = uporaba ene OG	
OG = ortoza za stopalo	9 = modifikacija čevlja	
	10 = brez ortoze	

** odštejte 2 točki, če uporablja pripomoček za doseganje

Lestvica funkcionalnosti izvedbe

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Lestvica samozavesti

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

3 Ocenjevalni list LE-MAL

Ime in priimek preiskovanca: _____

Ime in priimek ocenjevalca: _____

Datum: _____

	Aktivnost	Podrobnosti	C	A1/A2	B1/B2/B3	Asistenca	Funkcionalnost izvedbe	Samozavest	Zakaj ne?
1	Hoja v notranjem okolju	Kratka: ☐ Srednja: ☐ Dolga:	C:	A1:	B1:				
2	Hoja v zunanjem okolju	☐ Kratka: ☐ Srednja: ☐ Dolga:	C:	A1:	B1:				
3	Hoja po stopnicah (gor in dol)	Število stopnic v eno smer (navzgor):	C:	A1:	B3:				
4	Prestopanje ovire		C:	A1:	B1:				
5	Obračanje celotnega telesa okoli svoje osi v stoječem položaju		C:	A1:	B1:				
6	Vstajanje s stola	Tip stola:	C:	A2:	B2:				
7	Vstajanje s stranišča		C:	A2:	B2:				
8	Vsakodnevno leži v posteljo in vstati iz nje		C:	A2:	B2:				
9	Stopiti v kopalno kad/tuš kabino in iz nje		C:	A2:	B2:				
10	Sedanje v avto in vstajanje iz njega		C:	A2:	B2:				
11	Odpreti vrata s kljuko v stoječem položaju in stopiti skozi (uporaba katere koli roke)		C:	A1:	B3:				
12	Umivanje rok v umivalniku oz. urejanje nad njim v stoječem položaju		C:	A1:	B3:				
13	Seganje v omare/na police (nad ravno ramen) v stoječem položaju		C:	A1:	B3:				
14	Pobiranje predmeta s tal		C:	A1:	B3:				
	*C1: Lestvica osebne asistence	*B1: Lestvica uporabe terapevtskih pripomočkov							
	*A1: Lestvica uporabe ortotskih pripomočkov	*B2: Lestvica uporabe zgornje ekstremitete							
	*A2: Lestvica modifikacije opreme	*B3: Lestvica podpore zunanjega okolja							